

جشنواره هولی در هند

جشنواره رنگ‌ها، هولی نام دارد. این فستیوال سرشار از جنب و جوش و رنگ‌های زیبا است. هولی به عنوان یکی از جشن‌های بزرگ هند در نظر گرفته می‌شود. جشنواره هولی طبق تقویم هندو در ماه فاگون؛ در روز ماه کامل جشن گرفته می‌شود. با شروع بهار و برداشت خوب محصول، شمال هند در حال و هوای رنگارنگ فستیوال هولی قرار می‌گیرد. با عالی گرد همراه شوید تا در حال و هوای جشنواره هولی گشت و گذاری کرده و از آداب برگزاری آن در هند بیشتر تعریف کنیم.

تاریخچه جشن هولی

هولی یک جشن باستانی در هند است. در ابتدا با نام "هولیکا" شناخته می‌شد. گفته می‌شود که هولی چندین قرن قبل از میلاد وجود داشته است. با این حال، اعتقاد بر این است که معنای جشنواره در طول سال‌ها تغییر کرده است. پیش از این مراسم خاصی بود که توسط زنان شوهردار برای سعادت خانواده انجام و ماه کامل (راکا) در این مراسم پرستش می‌شد.

مورخان معتقدند که هولی توسط همه آریایی‌ها جشن گرفته می‌شد. اما بیشتر در بخش شرقی هند مورد توجه بود. علاوه بر شرح مفصل در وداها و پوراناها مانند ناراد پورانا و باویشیا پورانا، جشنواره هولی در میمانسا نیز ذکر شده است. کتیبه سنگی ای متعلق به ۳۰۰ سال قبل از میلاد در رامگاره در استان ویندیا یافت شده که بر روی آن ذکری از هولیکوتساو وجود دارد. شاه هارشاشا نیز در اثر خود راتناوالی که در قرن هفتم نوشته شده از هولیکوتساو یاد کرده است. جهانگرد معروف مسلمان؛ اولبارونی نیز در خاطرات تاریخی خود از هولیکوتساو یاد

کرده است. سایر نویسندگان مسلمان آن دوره گفته اند که هولیکوتساو نه تنها توسط هندوها، بلکه توسط مسلمانان نیز جشن گرفته می‌شد.

افسانه جشن رنگ

در برخی از مناطق هند، به ویژه در بنگال و اوریسا، هولی پورنیمای نیز به عنوان روز تولد شری چایتانیا ماهاپرابو (۱۴۸۶-۱۵۳۳ پس از میلاد) جشن گرفته می‌شود. با این حال، معنای لغوی کلمه هولی، سوختن است. افسانه های مختلفی برای توضیح معنای این کلمه وجود دارد که برجسته تر از همه افسانه مربوط به پادشاه شیطان هیرانیاکاشیپ است.

پدر و عمه خبیث در صدد کشتن پراهلاد

هیرانیاکاشیپ می‌خواست که همه فقط او را بیپرستند. اما در کمال ناامیدی او، پسرش پراهلاد، از جانبازان سرسخت لرد ناآریانا شد. هیرانیاکاشیپ به خواهرش، هولیکا، دستور داد تا با پراهلاد وارد آتشی شعله ور شود. هولیکا ویژگی ای داشت که به موجب آن می‌توانست بدون هیچ آسیبی وارد آتش شود. با این حال، نمی‌دانست که این نعمت تنها زمانی کار می‌کند که او به تنهایی وارد آتش شود. در نتیجه هولیکا بهایی برای خواسته‌های شوم خود پرداخت. در حالی که پراهلاد به خاطر فداکاری شدید خود نجات یافت.

بنابراین، مردم در این جشنواره، پیروزی خیر بر شر را جشن می‌گیرند.

افسانه دیگری به نام افسانه لرد کریشنا نیز وجود دارد که با بازی با رنگها همراه است. زیرا خداوند سنت بازی با رنگها را با اعمال رنگ بر روی محبوب خود رادا و دیگر گوییها آغاز کرد. کم کم این نمایش در بین مردم محبوبیت پیدا کرد و به یک سنت تبدیل شد.

اهمیت رویداد هولی

اجرای جشن هولی مردم هند را به دین و اسطوره‌هایشان نزدیک می‌کند. این رویداد باعث یادآوری افسانه‌های مختلف مرتبط با هولی در ذهن مردم می‌شود. به آنها این اطمینان را می‌دهد که این افسانه‌ها حقیقت دارند زیرا اخلاقیات همه این افسانه‌ها پیروزی نهایی خیر بر شر است. همه این افسانه‌ها به مردم کمک می‌کنند تا در زندگی خود از رفتار نیک پیروی کنند. در جامعه امروزی بسیاری از مردم برای دستیابی به دستاوردهای کوچک به اعمال شیطانی متوسل می‌شوند و کسی را که صادق است شکنجه می‌دهند. هولی باعث می‌شود

مردم به فضیلت راستگویی و درستکاری ایمان بیاورند و همچنین با شرارت مبارزه کنند.

آیین‌های جشن هولی

آیین‌های جشن باستانی هولی هر ساله با دقت و اشتیاق توسط دوستداران این جشن دنبال می‌شود. چند روز قبل از جشنواره مردم شروع به جمع آوری چوب برای روشن کردن آتشی به نام هولیکا در چهارراه اصلی شهر می‌کنند. یک روز قبل از هولی، آتش بزرگی روشن می‌شود که به سوزاندن ارواح شیطانی کمک می‌کند. این روز را هولیکا دهان می‌نامند. مجسمه هولیکا، خواهر شیطان پرست پادشاه هیرانیاکاشیپ را می‌سوزانند. زیرا، هولیکا سعی کرد پسر هیرانیاکاشیپ (پراهلاد) را بکشد. این آیین نماد پیروزی خیر بر شر و همچنین پیروزی یک جانباز واقعی است.

کودکان همچنین با مجسمه هولیکا بدرفتاری و شوخی می‌کنند. انگار هنوز سعی می‌کنند داندی را که زمانی بچه‌های کوچک در پادشاهی پريتو را ناراحت می‌کرد، بدرقه کنند. برخی از مردم نیز اخگرهای آتش را به خانه های خود می‌برند تا آتش‌های خانگی خود را دوباره شعله ور کنند.

بازی رنگ‌ها

روز اصلی جشن هولی را روز دولتی (Dhuleti) می‌نامند. در این روز بازی واقعی رنگ‌ها انجام می‌شود. سنت بازی رنگ‌ها به ویژه در شمال هند رواج دارد. هولی؛ در ماهاراشترا و گجرات نیز با شور و شوق جشن گرفته می‌شود.

مردم از پاشیدن آب رنگی بر روی یکدیگر یا ریختن سطلی حاوی رنگ بر سر یکدیگر بسیار لذت می‌برند. خواندن اعداد بالیوودی هولی و رقصیدن با ضرب دولاک نیز بخشی از این سنت است.

آب بازی کودکان

کودکان به طور ویژه‌ای از جشنواره رنگ لذت می‌برند. زیرا بالن‌های پر از آب را به سمت عابران پرتاب می‌کنند. علاوه بر این، آنها موشک‌های آب خود به نام پیچکاری را دارند تا فرد را از دور خیس کرده و سپس فرار کنند.

پرستش کامادوا

در جنوب هند، مردم از سنت پرستش کامادوا (Kamadeva)، خدای عشق اساطیر هند پیروی می‌کنند. مردم به افسانه‌ای ایمان دارند که در مورد فداکاری بزرگ کامادوا صحبت می‌کند. زمانی که کامادوا تیر عشق خود را بر روی لرد شیوا شلیک کرد تا علاقه او را به امور دنیوی برانگیزد.

شکستن قابلمه

در برخی از ایالت‌های هند نیز سنت شکستن قابلمه پر از دوغ که در خیابان‌ها آویزان می‌شود وجود دارد. گروهی از پسران یک هرم انسانی تشکیل می‌دهند و یکی از آنها قابلمه را می‌شکند. همه اینها در حالی است که زنان سطل‌های آب رنگی روی آنها پرتاب می‌کنند و آهنگ‌های محلی می‌خوانند.

دید و بازدید

پس از یک روز پر ماجرا مردم به دیدار دوستان و اقوام خود رفته و به یکدیگر شیرینی می‌دهند و احوالپرسی می‌کنند.

رنگ‌ها در جشن هولی

به پودرهای رنگی که در جشن هولی استفاده می‌شود نام‌هایی همچون گولال (Gulal) و ابیر (Abeer) داده می‌شود. هرکدام از این رنگ‌ها سمبلی از یک عنصر مهم هستند. مثلاً پودرهای رنگی قرمز را نمادی از عشق می‌دانند. رنگ آبی کریشنا را یادآور می‌شود و رنگ سبز، نمادی از بهار و شروع تازه است. در زمان‌های گذشته برای تهیه رنگ سبز از برگ‌های خشک شده بهاری و سوزن کاج استفاده می‌شد. رنگ زرد از گل آفتاب گردان، کوب و ... به دست می‌آمد. قرمز از گل رز یا پوست درختان سیب جنگلی، انار، زعفران، مخلوط آهک و زردچوبه، پودر پرتقال حاصل می‌شد. آبی از انگور بنفش؛ قهوه‌ای از برگ‌های خشک شده چای، برگ درخت افرا؛ و در نهایت سیاه از برخی گونه‌های انگور مشتق می‌شد. همچنین از گل درختانی همچون بوتیا مونوسپرما و فردوسی هندی نیز برای تهیه پودرهای رنگی استفاده می‌شد. همه این مواد با محیط زیست سازگار هستند و صدمه‌ای به انسان وارد نمی‌کنند. امروزه یکی از ساده‌ترین روش‌ها برای تهیه پودرهای رنگی ترکیب آرد، آب و چند قطره از رنگ‌های خوراکی است. در تهیه رنگ‌های طبیعی که امروزه به کار می‌رود نمک فلزات سنگین به کار نمی‌رود، بلکه از ترکیبی بهره می‌گیرند که در آن مواد نرم باشد و به خوبی به پوست بچسبد.

خوشمزه‌های هولی

مجموعه‌ای از غذاهای سنتی همچون گوجیه، ماتری، مالپواس وجود دارد که در جشنواره هولی پخته می‌شود و این مناسبت را لذت بخش‌تر می‌کند.

گوجیا (gujiya): این خوراک یک نوع دامپلینگ شیرین است. خمیر را به صورت پیراشکی در می‌آورند و درون روغن زیاد سرخ و سپس در محلول غلیظ شکر غوطه‌ور می‌کنند. در نهایت بر روی آن مغز بادام، پسته و ... می‌ریزند.

فرنی (Phirni): فرنی هندی‌ها بیشتر به شیربرنج شباهت دارد. برنج، مغزها، شیر، شکر، زعفران، هل مواد اولیه آن را تشکیل می‌دهد.

پنی پوری (Panipuri): برای تهیه این خوراک، خمیر نازک را به صورت گرد و توخالی سرخ می‌کنند. درون آن موادی همچون تمبر هندی، فلفل، سیب زمینی، پیاز و ... ریخته می‌شود. در حین جشن هولی شما می‌توانید رقابتی بر سر خوردن پنی پوری بیشتر برگزار کنید.

رد لانتیل تارکا دال (Red lentil tarka dal): عدس قرمز، زردچوبه، کره، زیره، حبه های سیر، فلفل سبز از جمله موادی است که در این غذا به کار می‌رود. در نهایت پس از پخت، این خوراک به پوره شباهت پیدا می‌کند.

نوشیدنی‌های هولی

نوشیدنی‌ها، به‌ویژه تاندای با بانگ بخش جدانشدنی از جشن هولی است. بانگ به تقویت بیشتر روحیه مردم در مراسم کمک می‌کند. تاندای را میلک شیکی با طعم ماری جوانا می‌دانند. قدمت این نوشیدنی به ۳ هزار سال پیش می‌رسد. از طریق افسانه‌ها، آن را به خدای هندوها یعنی «شیوا» ارتباط می‌دهند. برگ‌هایی که برای تهیه ماری جوانا استفاده می‌شود معمولاً از ارتفاعات هیمالیا چیده می‌شود.

تاندای یک نوشیدنی خنک است که معمولاً آب خالص، شکر، دانه‌های هندوانه و خربزه، بادام، دانه‌های ساقه لوتوس، بادام هندی، هل، رازیانه، گل رز، فلفل سفید و زعفران در ترکیب آن به کار می‌رود.

فستیوال هولی ۲۰۲۳

هولی هر ساله در تاریخ‌های مختلفی جشن گرفته می‌شود. این جشن بزرگ هندی در پایان زمستان در ماه مارس پس از رویت ماه کامل انجام می‌شود. جشنواره هولی سال ۲۰۲۳ نیز در ۷ و ۸ مارس (۱۶ و ۱۷ اسفند) برگزار خواهد شد.

در تنظیم این مقاله از منابع زیر استفاده شده است:

<https://www.holifestival.org/eco-friendly-holi.html>

<https://www.karnaval.ir/>

ترجمه و تنظیم: آيسان پژوهان فر

ویرایش: تیم تولید محتوای عالی گرد